

Nadějkovská rodinná stezka

Kovářská louka

Vítejte na nadějkovské rodinné stezce. Stezka vede po okruhu, částečně po trase Naučné stezky Nadějkovsko. Měří asi 1,5 km, má sedm zastávek s informačními tabulemi a na několika místech je doplněna herními prvky. Texty na tabulích vyprávějí o starých řemeslech a přírodě Nadějkovska.

Právě se nacházíte na začátku i konci celého okruhu - na Kovářské louce. Stezka pokračuje přes louku a po hrázi rybníka Rákosný.

Prosba pro rodiče: stezka není certifikované dětské hřiště a je volně přístupná každému, takže se bohužel nedá úplně vyloučit poškození herních prvků. Dejte, prosím, na svoje děti pozor, vstup na herní prvky je na vlastní nebezpečí. S připomínkami ke stezce se můžete obrátit na obecní úřad v Nadějkově.

KOVÁŘSKÉ ŘEMESLO

bylo pro život na vesnici velice důležité. Kovárny stávaly většinou na okraji vsi a pokud možno u potoka. Těžká kladiva zvaná hamry a měchová dmýchadla totiž poháněla vodní síla. Kromě toho bylo u kovárny hodně hluku a dýmu. Pro své rozmanité znalosti byl vesnický kovář vážený a nepostradatelný člověk. Každý řemeslník a hospodář používal nástroje z jeho dílny.

V dávných dobách byly kovárny v podvědomí lidí zapsány jako strašidelná místa. Kovářům byly připisovány magické síly.

Nejtěžší práci obstarávaly v minulosti kovářské hamry. V dílně hamerníka stávalo mohutné kovací kladivo poháněné vodní silou. S jeho pomocí zpracovával kovář surové železo. Vyráběl také těžké pracovní nástroje, například kovářské kladivo a kladiva.

Na rozdíl od mnoha jiných řemeslníků si kovář umí hotovit své nástroje sám. Téměř všechny nástroje, kterými kovář železo dává do výhně, kuje, seká a probíjí, jsou veliké a těžké. Kleště a háky musejí mít dlouhé rukojeti, aby se kovář ohněm výhně nebo žárem výrobku nepopálil.

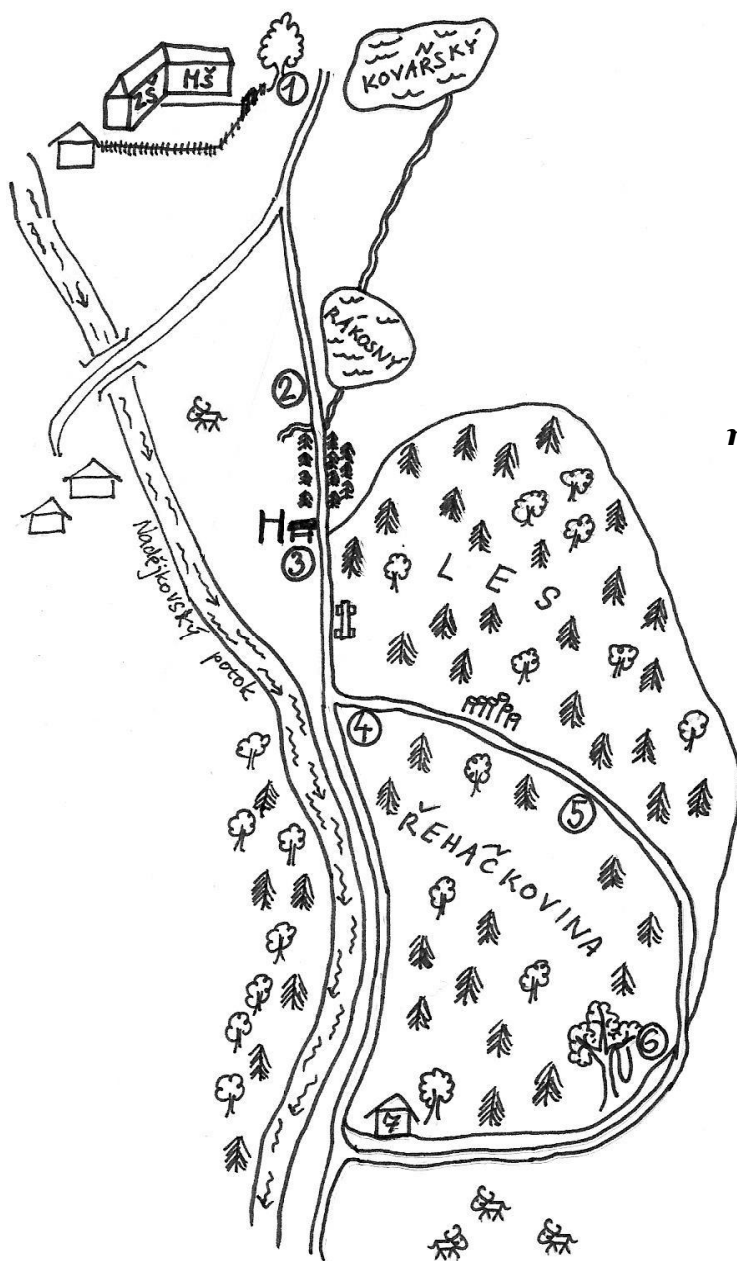
Aby mohl kovář železo kroutit, ohnout, useknout nebo spojit dva kusy dohromady, musí být železo žhavé. K tomu potřebuje výheň, kam železo vloží, aby se rozžhavovalo. U výhně musí mít vždy po ruce pohrabáč, lopatku na uhlí a zásobu uhlí. Dříve kováři používali uhlí dřevěné, které si často sami pálili. Důležité je, aby byl žár ve výhni stejnoměrný. Plameny je třeba stále rozdmýchávat pomocí měchového dmýchadla.

Když je kov dostatečně žhavý, přenese jej kovář na kovářskou kladivo a mohutnými údery kladiva výrobek tvaruje. Nakonec je třeba výrobek ponořit do vody a ochladit. Železo tím opět ztvrdne a práce kováře končí.

obrázek: Kovářovo nářadí

MAPA STEZKY

ZASTÁVKY

1 Kovářská louka
kovářské řemeslo

2 Rybník Rákosný
naši obojživelníci a plazi

3 Řeháčkovina
hrnčířství a košíkářství,
malá a velká hrazda, bludiště

4 Život lesa
lesní stromy a zvířata,
kladina

5 Co roste v lese
jedlé a jedovaté rostliny,
špalková cestička

6 Na pastvině
o kravičkách a mléku,
rostliny na louce
lanová houpačka

7 Medové zastavení
o včelách a medu,
domeček

Nadějkovská rodinná stezka vznikla podle projektu, který vypracovaly studentky fakulty cestovního ruchu Jihočeské univerzity v Táboře pod vedením ing. arch. Martina Jirovského, Ph.D. Jsou autorkami většiny textů a obrázků, text u zastávky č. 2 zpracoval mgr. David Fischer, mapu a obrázky rostlin a zvířat kreslila Anežka Černá, obrázky u zastávky č.7 Bohdanka Součková. Projekt realizovala obec Nadějkov díky Programu na podporu ekologické výchovy Jihočeského kraje a Programu obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj.

